

MŽP vysoutěžilo obnovitelnou elektrickou energii se zárukou původu

Mgr. Monika Dobrovodská
Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ministerstvo životního prostředí

Název VZ:
Dodávka elektřiny v rámci sdružených služeb dodávky elektřiny v napěťové hladině vysokého napětí

Širší společenské zájmy:
ekologicky šetrná řešení – elektrická energie z obnovitelných zdrojů se zárukou původu

Jednotková kupní cena
– jednotarif (bez DPH):
1 300 Kč/MWh

Příklad dobré praxe (r. 2020)

V roce 2020 se Ministerstvo životního prostředí, jako ústřední orgán státní správy v otázce ochrany životního prostředí, při plánování nákupu elektrické energie rozhodlo pro nákup určitého podílu elektřiny z obnovitelných zdrojů. Nákup byl konzultován s odborným útvarem MŽP – odborem energetiky a ochrany klimatu. Hned na počátku byla nalezena shoda v tom, že navzdory vyšší jednotkové ceně je nákup elektrické energie z obnovitelných zdrojů (dále také OZE) správnou cestou, jak aplikovat

princíp ekologicky udržitelného řešení.

Nákup realizovalo MŽP na Českomoravské komoditní burze Kladno, kde pořídilo elektrickou energii v hladině nízkého a vysokého napětí pro sebe a 13 resortních organizací na roky 2021 a 2022. Pro samotné ministerstvo a CENIA, českou informační agenturu životního prostředí (obě organizace sídlí ve stejné budově), pak šlo o elektrickou energii s podílem elektřiny se zárukou původu vyrobené z obnovitelných zdrojů. Podíl elektřiny se zárukou původu vyrobené z obnovitelných zdrojů je ve výši 65 % a pro případ nezajištění dokladu pro-

kazujícího dodávku se zárukou původu elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů, je odběratel oprávněn dodavateli účtovat smluvní pokutu za každou 1 MWh elektřiny, pro kterou dodavatel tento doklad nezajistil (viz odkaz na závěrkový list níže).

Po analýzách bylo rozhodnuto o provedení jednorázového nákupu se zastropováním maximální ceny. MŽP volilo cestu nákupu celého požadovaného objemu elektrické energie najednou, protože má za to, že realizace postupného nákupu energií předpokládá dostatečné personální, odborné a softwarové zázemí a kapacity, kterými ministerstvo nedisponuje.

Výši navrhovaného podílu elektrické energie z OZE stanovilo MŽP s přihlédnutím ke dvěma faktorům:

- 1) Vzhledem k tomu, že Česká republika dlouhodobě vyrábí odhadem 33 až 35% elektrické energie z jádra (což je z hlediska ochrany klimatu považováno za bezemisní technologii), plyne z toho nutnost komplementárně doplnit mix elektrické energie do 100% dalšími bezemisními zdroji, v tomto případě tedy z OZE.
- 2) Do poloviny roku 2021 je nezbytné transponovat směrnici Evropského parlamentu a Rady 2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů do české legislativy.[1] Směrnice mj. nově upravuje nakládání se zárukami původu energie z OZE, což představuje riziko růstu ceny záruk původu, s čímž mohou držitelé těchto záruk kalkulovat a při zohlednění délky platnosti spekulativně odkládat jejich prodej. V důsledku toho existuje riziko minimalizace zájmu držitelů záruk o účast na předmětném burzovním obchodu.

Co se týče otázky stanovení délky kontraktu, volilo MŽP na základě konzultací s makléřem kompromisní řešení v délce 2 let. V době konzultací (leden 2020) dosahovala cena elektrické energie hodnoty cca 1 400 Kč/MWh bez DPH. Její výše byla (pro tu dobu) na příznivé úrovni a v horizontu nadcházejícího pololetí se neočekával její strmý růst. V té době, to znamená ještě před úderem koronavirové krize, se všeobecně předpokládala stabilní politicko-hospodářská situace, nehrozil celosvětový konflikt ani přírodní katastrofy. Na doporučení ma-

Po celou dobu procesu nákupu MŽP pozorně sledovalo Týdenní reporty PXE pro koncové zákazníky a podle situace na trhu navrhovalo výši limitních cen pro aukci.

kléře MŽP tedy s ohledem na situaci na trhu nákup směřovalo k prvnímu pololetí roku 2020 s fixací na 2 roky, což považovalo za rozumný kompromis mezi nákupem na co nejdelší dobu a momentem, kdy začne cena elektrické energie růst. V souvislosti s plánem Německa na ukončení výroby elektrické energie z hnědého uhlí do konce roku 2038, se ve středoevropském regionu očekával prudký nárůst ceny elektřiny o zhruba 20 až 40%. Důvody pro tento růst bylo možné spatřovat ve stoupajících cenách povolenek na emise oxidu uhličitého, v zavírání jaderných elektráren v Německu a chystaném ústupu od uhlí jako energetické suroviny, tedy v důsledku v klesající rezervě výroby elektřiny. Cena elektrické energie, resp. její růst je v České republice těsně spojen se situací v Německu.

Do úvah ohledně fixace se promítla rovněž obava, že by se fixace na delší časové období mohla negativně promítnout do výše jednotkové ceny z důvodu pokrytí zvýšeného cenového rizika dodavatele nebo neochoty dodavatelů se soutěže na dobu delší než 2 roky zúčastnit.

V celém procesu byla naprosto klíčová úzká komunikace s makléřem, který má potřebnou znalost trhu. Po celou dobu procesu nákupu MŽP pozorně sledovalo Týdenní reporty PXE pro koncové zákazníky a podle situace na trhu navrhovalo výši limitních cen pro aukci. Navzdory příznivým jednotkovým cenám se čtyřikrát (5. 6. 2020, 18. 6. 2020, 3. 7. 2020 a 13. 7. 2020) nepodařilo elektrickou energii vysoutěžit, protože nedošlo ke střetu nabídky s poptávkou a navržené limitní ceny nebyly dodavateli akceptovány. Do pátého kola (v říjnu 2020) aukce šlo MŽP s limitní cenou elektrické energie ve vysokém napětí ve výši 1 360 Kč/MWh, přičemž vítězný dodavatel nabídl cenu 1 300 Kč/MWh.

Závěrkové listy lze dohledat v IS Registru smluv: <https://smlouvy.gov.cz/smlouva/14491392> a <https://smlouvy.gov.cz/smlouva/14720557>. ■

Strategické zadávání veřejných zakázek

Strategický přístup k zadávání veřejných zakázek rozvíjí v České republice stále více zadavatelů, kteří ve své praxi uplatňují odpovědné veřejné zadávání. Svými zakázkami tak nejen pořizují potřebné zboží, služby a stavební práce, ale současně zohledňují související společenské, environmentální a širší ekonomické aspekty. Případové studie z řad českých zadavatelů na různé předměty plnění zpracovává tým projektu Strategické zadávání veřejných zakázek a pravidelně je publikuje na webových stránkách www.sovz.cz.

Jedním z takových předmětů plnění v odpovědných zakázkách je elektrická energie z obnovitelných zdrojů. Nově zpracovaná případová studie popisuje přístup Ministerstva životního prostředí k nákupu obnovitelné energie.

Poznámka

[1] Podle směrnice 2018/2001 se „energií z obnovitelných zdrojů“ rozumí energie z obnovitelných nefosilních zdrojů, totiž energie větrná, energie slunečního záření (termální a fotovoltaická), geotermální, energie okolního prostředí, energie z přílivu nebo vln a jiná energie z oceánů, energie vody, energie biomasy, energie skládkového plynu, energie kalového plynu z čistíren odpadních vod a energie bioplynu.